



En la pàgina següent, Tony Blair, líder del Partit Laborista. Tots els pronòstics li atribueixen la presidència del govern després de les eleccions. (foto: EFE)

L'aposta victoriosa del laborisme

El líder laborista britànic Tony Blair centra el partit i, de moment, guanya cada cop més confiança entre l'electorat abans majoritàriament conservador. Tots els pronòstics apunten que al Partit Laborista li ha arribat l'hora de governar.

El marquès de Bristol és un dels honorables membres de la Cambra dels Lords. Al costat d'altres venerables ancians procedents la major part també de l'aristocràcia, el marquès forma part d'allò que popularment es coneix com "el geriàtric polític" de la Gran Bretanya. No només posseeix el títol nobiliari de marquès. També els de baró de Hervey d'Ickworth, comte de Bristol, comte de Jermyn i el de lord interrogador suprem. Fa molt que no freqüenta la cambra. De fet, és una minoria, entre els 1.200 parlamentaris de la cambra alta de Westminster, la que assisteix a les apergaminades i pomposes sessions. Però la raó, en aquest cas de pes, que impedeix el marquès d'haver-hi assistit ha estat la seva recent i llarga estada a la presó de Bristol per possessió il·legal de cocaïna i d'heroïna. No és una excepció. Lord Monkswell, també membre honorari de la Cambra dels Lords, ha hagut de substituir-la per les presons de Risley i de Kirkhan després d'haver atacat fulminantment un rival sentimental amb una clau anglesa.

I és que darrere les fustes nobles i les capes vermelles de fals ermini, de la respectabilitat d'uns escons els dos terços dels quals són d'herència nobiliària, s'amaga una institució "moralment indefensable, històricament anacrònica i políticament injusta", segons va manifestar recentment lord Richard, líder de l'o-

posició laborista a la Cambra dels Lords.

En un recent discurs, el líder laborista Tony Blair va assegurar que l'abolició de la Cambra alta del Parlament és un dels seus objectius una vegada el seu partit guanyi les pròximes eleccions legislatives. L'enorme gosadia de Tony Blair de voler acabar amb una institució gairebé sacrosanta en el ranci imaginari de la mo-

Ja no hi ha pànic als mercats: el laborisme, rebatejat de "nou" de la mà de Tony Blair, ja no espanta gairebé ningú.

narquia parlamentària britànica mostra fins a quin punt el líder laborista ha assolit l'enorme confiança a ser el pròxim primer ministre a Anglaterra. I n'és tan sols un exemple.

L'avis de Staffordshire. Les eleccions municipals d'aquesta setmana són un test d'enorme importància per calibrar la potència del fenomen Tony Blair i les possibilitats reals del laborisme de fer-se amb el poder després del llarg període conser-

vador (17 anys) en el número 10 de Downing Street.

La recent votació a Staffordshire per cobrir una vacant a la Cambra dels Comuns va ser considerada per molts analistes el principi de la fi del domini conservador. El candidat laborista, Brian Jenkins, no només va superar al seu rival *tory*. La seva victòria va deixar la majoria parlamentària conservadora només amb un vot d'avantatge en relació a l'oposició laborista i liberaldemòcrata.

Tots els senyals d'alarma estan encesos a la seu del partit conservador. I John Major no es cansa de repetir davant les càmeres de televisió la seva determinació a continuar treballant perquè el seu missatge arribi a l'electorat. Està convençut de poder repetir el miracle del 1993 quan totes les enquestes auguraven una victòria aclaparadora del partit laborista, llavors encapçalat per Neil Kinnock, i va ser ell qui es va portar el gat a l'aigua. Però les perspectives conservadores són ara molt més negres que fa tres anys: els conservadors han perdut 35 eleccions parcials consecutives. El líder laborista va saludar el comportament de l'electorat de Staffordshire —circumscripció de l'Anglaterra mitjana i tradicional bastió *tory*— com un senyal inequívoc que les classes mitjanes han perdut la por al Labour Party i que han deixat de confiar en "un govern cansat, erràtic i desacreditat".

Blair ha amenaçat repetidament

amb una qüestió de confiança a la mínima oportunitat que se li presenti. I creu poder-la fer durant aquest any, prou abans de la data prevista de la convocatòria electoral ordinària de maig del 1997. Les eleccions municipals li donaran, probablement, nous arguments i nous impulsos per escometre l'assalt final sobre un Major en desgast permanent. La City de Londres, fins ara autèntic oracle i font d'inspiració "espiritual" i material del partit conservador, ja ha començat a admetre com a ineludible la possibilitat de la victòria laborista en les eleccions.

Però no hi ha pànic als mercats: el laborisme, rebatejat de "nou" de la mà de Tony Blair, ja no espanta gairebé a ningú.

El "centre radical". La premsa britànica, el dia següent de confirmar-se el mínim avantatge conservador a la Cambra dels Comuns, alimentat a més a més pel transfugisme cap al Partit Liberal Demòcrata, va reconèixer que el somni de Tony Blair de reconvertir el vell laborisme de ressonàncies obreres en un partit de "centre radical" s'ha fet realitat finalment.

Una anècdota, i no tan anècdota, a tall d'exemple: John Prescott, el número dos de Blair i fins ahir mateix representant de la línia "proletària" del partit, va deixar bocabadats els espectadors d'un programa de debats a la televisió pública quan va assegurar que ja no pertany a la classe obrera. "En un altre temps sí -va assegurar impassible-, però des que sóc diputat està clar que sóc un membre de la classe mitjana".

Les declaracions de Prescott mostren fins a quin punt ha calat dins el partit el missatge de Blair i la força actual del corrent centrista quan va triomfar al congrés anual de Blackpool.

L'obrerisme ha passat a millor vida: els èxits electorals els asseguren les capes socials mitjanes i a elles va adreçat un discurs on l'eficàcia administrativa prima sobre qualsevol principi ideolò-



John Major,
primer ministre
d'Anglaterra.
L'estratègia
seguida pels
conservadors
ha decebut els
electors
anglesos.



gic. I un altre element de gran importància en ple assalt a l'estat del benestar: el líder dels laboristes basa gran part de les crítiques contra John Major en la precarització alarmant del mercat de treball.

Les enquestes han acabat per fer bona l'estratègia de Blair. Avui el seu partit supera en 30 punts les expectatives de vot de la formació de John Major. Margaret Thatcher –amb la pàtina de noblesa del seu escó a la Cambra dels Lords– diu tenir la solució màgica: els *tories* s'han de moure més cap a la dreta.

Eduard Sanjuan

Les receptes de Margaret Thatcher

L'ex-primera ministra britànica, Margaret Thatcher, espantada per l'ascens imparable del nou laborisme de Tony Blair, va perdre la paciència l'11 de gener denguany. Amb motiu d'un homenatge en memòria del seu antic padrí polític, Keith Joseph, Thatcher va llançar un atac demolidor contra la política de consens en les files conservadores defensada pel primer ministre John Major.

Va aterrar de nou i sorollosament en l'escenari polític de primera fila oferint als seus correligionaris les receptes –segons ella, imprescindibles– per derrotar el Labour Party.

En primer lloc, el retorn urgent “als principis de la dreta”, és a dir, a la política de retall de les despeses públiques i dels impostos. I, en segon lloc, a la recuperació de la sobirania nacional, ara lliurada vergonyosament a Brussel·les segons el seu criteri.

El discurs va sembrar el pànic entre l'ala moderada del partit conservador, sobretot pel que fa als arguments europeus. Thatcher va ser clara i directa, com sempre: “El Tribunal Europeu està minant el nostre Parlament



i la nostra pròpia institució judicial. (...) Les nostres lleis, el nostre Parlament, les nostres llibertats estan en perill”.

La Unió Europea, en la seva actual estructura i concepció, és l'autèntica bèstia negra del poble britànic, segons Margaret Thatcher. Una idea que sens dubte la “Dama de ferro” ha reforçat després de l'embargament

decretat per la Unió Europea de la carn britànica per la malaltia de les vaques bojes.

L'ex-primera ministra britànica també es referia en aquell discurs a les causes de la progressiva davallada conservadora: “Si som impopulars és perquè la classe mitjana no troba les oportunitats i els incentius que esperava trobar en un govern conservador”. La fórmula per corregir la situació és simple segons Thatcher: en poques paraules, menys estat, menys endeutament públic, menys despesa pública i menys impostos.

Les receptes de Thatcher, a qui l'edat sembla haver radicalitzat, troben cada cop més ressò dins el partit. L'ex-ministre John Redwood pressiona Major perquè adopti una actitud més inequívocament

conservadora. És, segons molts *tories*, l'única alternativa que els queda. La iniciativa de Blair de córrer el seu partit cap el “centre radical” empeny els conservadors encara més cap a la dreta. El problema per als conservadors, a pesar de les “fórmules màgiques” de la Thatcher, és el d'arribar a zones on pràcticament no quedi electorat. **E. S.**